

SITKU KRISZTINA
sitkuk@uniduna.hu
DUE, PTE

Egyetemek harmadik missziós tevékenysége (*third mission, knowledge transfer, community engagement*): Mindaz az oktatási, kutatási-innovációs és közszolgálati tevékenység, melyet az egyetemek, érdekhordozóik igényei nyomán, helyi és regionális környezetük gazdasági versenyképességének növelése, társadalmi fejlődése, kulturális értékeinek megőrzése, természeti környezete és életminősége fenntarthatósága érdekében végeznek. Mára egyre jelentősebb súlyú szerepekör az oktatás és az alapkutatás első két funkciója mellett, az ipari orientációjú és bevétel-szerzési célú tudástranszfer tevékenységeken túl a közhasznú társadalmi elköteleződés és szerepvállalás (*community engagement*) is magában foglalja (Benneworth et al 2018, Jongbloed 2008, Maassen et al 2019, Reichert 2019). Egy rendkívül sokszínű és változékony tevékenységi palettán keresztül valósul meg, melyben helyet kaphat „a for-profit szemléletől az önkéntes munkáig a motivációk széles skálája” (Hrubos 2013:36), és partneri együttműködése kiterjednek más felsőoktatási intézményekre is (Hrubos 2013, Pusztai et al 2012). Kutatásunk témája a vidéki regionális egyetem típusa, mely értelmezésünkben Holland (2000) *elkötelezett egyetemének* és Goddard (2014) *városi egyetemének* képéhez áll legközelebb. A Dunaújvárosi Egyetem (DUE) gyakorlata a harmadik missziót (3M) szűken, mint közösségi elköteleződést és szerepvállalást (*community engagement*) értelmezi, ezért itt ilyen értelemben használjuk. A harmadik missziós tevékenységek köre és a hallgatói feladatok megtekinthetők itt: [DUE harmadik missziós rendezvények és hallgatói feladatok](#)

PROBLÉMAFELVETÉS ÉS KUTATÁSI KÉRDÉSEK

1. Alkalmazak-e a DUE jelenlegi harmadik missziós rendezvényei a szolgálati tanulás módszerének bevezetésére a releváns képzési programokon?
2. Létezik-e az egyetem oktatási gyakorlatában más tapasztalati tanulási forma, ami a szolgálati tanulás bevezetésének alapját képezheti?

HIVATKOZOTT IRODALOM:

Egyetemenk harmadik missziója

Balkas, L., Rajcsányi-Horvári, M., Andrási, I. & Siskó, K. (2020). Tarsadalmi felelősségvállalás a felsőoktatásban: egy hazai jogalkotást bemutató elemzés. Cvil Szemle (megjelenés alatt).

Bernowsworth, P., Culum, B., Farrell, T., Kaiser, F., Seiber, M., Šukanec, N., Vossentzen, H. & Westerheijden, D. (2018). Mapping and critical synthesis of current state-of-the-art on community engagement in higher education. Zargab: Institute for the Development of Education.

Driccoli, A. (2008). Carnegie's community-engagement classification: Intentions and insights. Change, 40 (1), 38-41.

Goudarzi, J. (2018). The town and the city in Heusinger, P., Heffernan, M. & Szuarska, L. (eds) Geographies of the university: Knowledge and space 12 (3), 303–375. Cham: Springer. DOI:10.1007/978-3-319-76598-9_3.

Holland, B. A. (2008). Toward a definition and characterization of the engaged university. Metropolitan Universities, 2 (3), 20-29.

Hrubos, I. (2013). A felsőoktatási intézmények misszionárius átalakulása, bővítése In Hrubos, I. Luda, Sz. & Torók, I. (szerk.), Intézményi menedzsment a felsőoktatásban 3. (pp. 34-44). Budapest: Budapesti Corvinus Egyetem. Letöltési ideje: 2019. 09. 28. forrasok: <http://epub.studium.hu/hiv/136472-intezmeny-menedzsment-a-felsőoktatásban-3-szerkesztette-hrubos-istidoka-ludas-zsuzsa-torok-imre.html>

Jongbloed, B., Enders, J., & Salerno, C. (2020). Higher education and its communities: Interconnections, interdependencies and a research agenda. Higher Education, 56 (3), 303–324.

Kozma, T. (2012). Oktatáspolitikai Elektronikus jegyzet. Letöltve 2019. 12. 6-án Innen: <https://docs.google.com/viewer?e=api&slides=scrio-ZGVWYVdsicRwVfwnba3RncdGfc9c9xPaa2F8ZSGmGUDJDU2tNHMq4E1QzIw>

Közme, T és mtsai (2011). Tanulói rétegű Magyarországon: az elméletől a valóságig. Debrecen: CHERD.

Lanedo, P. (2007). Revisiting the third mission of universities: Toward a renewed categorization of university activities? Higher Education Policy, 20 (4), 441-456. DOI:10.1057/palgrave.hpe.81000169

Hassens, P., Andreaskis, Z., Guibranden, H. & Stensaek, B. (2019). The place of universities in society Hamburg: Körber Stiftung.

Pustzai, G., Hatók, Á. & Csepely, T. (szerk.) (2012). Third mission of higher education in a cross-border dimension. Debrecen: University of Debrecen, CHERD.

Richter, S. (2019). EUA study: The role of universities in regional innovation ecosystems. Brussels: EEA.

Siskó, K. (2019). Society 5.0 and The Third Mission of the University of Dunajváros: Experiences and Challenges. In Andrási, I. & Rajcsányi-Horvári, M. (eds), EAST-WEST COHESION III. Strategic Study Volumes (pp. 243-275). Szabadka: Csikos Group.

Siskó, K. (2020). Students in University Mission III: Unexploited Possibilities for Student Satisfaction and Retention in Andrási, I. & Rajcsányi-Horvári, M. (eds), EAST-WEST COHESION IV. Strategic Study Volumes. megjelenés alatt. Szabadka: Csikos Group.

DUE SZT joggyakorlat:
MRE Újváros Drogambulancia animáció

ÉRTÉKELÉS ÉS KÖVETKEZTETÉSEK

1. Egyelőre nem SZT, hanem szakmai gyakorlat keretében használják fel oktatási célra a DUE 3M rendezvényeit.

A 3M hallgatói feladatvállalást ki kell terjesztenie az alsóbb évfolyamok felé: tanulási eredmények, kurzusokhoz kötés! De: a 3M rendezvények, a szakmai gyakorlat és a kurzusok eltérő ütemezése és jutalmazás!
3. Irányított témaválasztással a TVMK FSZ képzés számos gyakorlati kurzusa hozzákötődhet a DUE 3M rendezvényeihez.
4. Fokozandó az oktatók és a külső partner szakmai együttműködése (SZT minden fázisa, változatos elmélyült reflexió biztosítása!)
5. Széleskörű közösségi igényfelmérés szükségessége a város és környéke társadalmi szervezetei k aktuális társadalmi problémák és igények feltárására.
6. Az oktatási célokat kiegészülendő, a szolgálati oldal erősítése szükséges: több közösségi program, aktívabb bevonódás, folyamatos kommunikáció az oktatóval, valódi együttműködés/SZT fázisai (Bodó 2018, 2018).
7. Az elkészült hallgatói produktumok helyi közösség felé való kommunikációja kibővíthető.
8. Ezek közösségi célú felhasználása esetleges, a külső partner leletétől (for-profit vagy non-profit) és szándékaitól függ (pl. reklámozás vagy ismeretterjesztés).
9. Dicséretes a hallgatók bevonása, ám a folyamat minden szakaszában!

A szolgálati tanulási folyamat társadalmi kontextusára való reflexió, az érzékenyítés, az aktív állampolgárság nevelés, a közösségépítés és a személyes fejlődés aspektusai (Bodó 2018, Celio et al 2011) kutatási adataink alapján hiányoznak a jelenlegi gyakorlatból, szükséges jövőbeni feltárásuk.

Made with

HIVATKOZOTT IRODALOM: Szolgálati tanulás

Bodó, M. (2015). Az iskolai közösségi szolgálat és a nemzetközi gyakorlat. In Bodó, M. (szerk). Az iskolai Közösségi Szolgálat bevezetéseinek tapasztalatai 2015. Ámst az SZSE-63. busni érdekes. 2015. Budapest: OFI.

Bodó, M. (2018). Az iskolai közösségi szolgálat-fenntarthatóság és minőség dilemmája a köznevelésben. In Olté, J. & J. (szerk). Iskolakultúra és környezetpedagógia (pp. 29-40). Budapest: MTA MAB.

Bodó, M. (2019). Az iskolai közösségi szolgálat, avagy a kutatás, a kritériumok és a fogadó intézményi gyakorlatok találkozási pontjai. In Bodó, M. (szerk). Szociálpedagógia (13/2019. Az iskolai közösségi szolgálat. (pp. 74-105). Vác: Apor Vilmos Katolikus Főiskola.

Celio, C. I., Durlak, J., & Dymnicki, A. (2011). A meta-analysis of the impact of service learning on students. *Journal of Experiential Education*, 34, 161-181. DOI: 10.1891/0892-5424.34.1.64. Letöltve 2020. április 13-án innen: https://www.tamui.edu/professor/documents/Meta-AnalysisoftheImpactofSLonStudents_2011.pdf

Furó, M. (1996). Service-learning: a balanced approach to experiential education. Letöltve 2020. április 12-én innen: https://www.shsu.edu/academics/ccce/documents/Service_Learning_Balanced_Approach_To_Experiential_Education_Markos_V_2016.pdf

Markos, V. (2016). Községi szolgálat, vagy önkéntesség? *Educatio*, 25 (3), 444-450.

Micltratz, L. (Coord.), Arambunzabala, P., Opazo, H., Tuyschbaeyer, G., Stark, W., Mikkel, N., Mejías, L., Mažeikiene, N. B., Vargas-Honitz, M., J. Northmore, S., Altunberger, R., De Bruyn, K., Hopia, A., Pessi, A. B., Grönlund, H. & Haas, S. (2016). Europe Engage Survey of Civic Engagement & Service-Learning Activities within the Partner Universities. Letöltve 2020. 03. 21-én innen: <https://europeengagepdg.org/files.wordpress.com/2016/04/report-europe-engagemicltratz-et-al4.pdf>

National Youth Leadership Council (2011). K-12 Service Learning Standards for Quality Practice. Letöltve 2020. 03. 21-én innen: <https://www.nylc.org/pages/standards>

Made with **infogram**

Bodó, M. (2015). Az iskolai közösségi szolgálat és a nemzetközi gyakorlat. In Bodó, M. (szerk.) (2015). *Iskolai közösségi szolgálat* bevezetéseinek tapasztalatai 2015. Amint az ISKZ-ről tudni érdemes. pp. 9-37. Budapest: OFI

Bodó, M. (2018). Iskolai közösségi szolgálat-fenntarthatóság és másodlagos elmélete a köznevelésben. In Oláh, J. & J. (szerk.) (2018). *Kultúra és környezetpedagógia* (pp. 29-40). Budapest: MATÁB.

Bodó, M. (2019). Az iskolai közösségi szolgálat, avagy a kutatás, a kritériumok és a fogadó intézményi gyakorlatok talákozási pontja. In Bodó, M. (szerk.). *Szociálpedagógia 13/2019* Az iskolai közösségi szolgálat (pp. 74-105). Vác: Óceán Kiadó Katolikus Filozófia.

Celis, C. J., Durak, J. & Dymnicki, A. (2014). A meta-analysis of the impact of service learning on students. *Journal of Experiential Education*, 34 (2), 161-181. DOI: 10.5193/JEE.14.1.64. Letöltve 2020. április 15-én innen: https://www.tamui.edu/professor/documents/Meta-AnalysisofServiceImpactSLonStudents_2011.pdf

Furco, A. (1996). Service-learning: a balanced approach to experiential education. Letöltve 2020. április 12-én innen: https://www.shsu.edu/academics/ccs/documents/Service_Learning_Balanced_Approach_To_Experiential_Education.pdf

Markos, V. (2016). Községi szolgálat, vagy önkéntesség? *Educatio*, 25 (3), 444-450.

McIntirrah, L. (Coord.). Aramburuzabal, P., Opatzo, H., Tschuychever, G., Stark, W., Mokpi, N., Mejs, L., Maizekine, K., Zani, B., Vargas-Moniz, M., Millician, J., Northmore, S., Altenburger, R., De Bruyn, K., Hekiel, P., Pel, A. B., Gronlund, H. & Haass, S. (2016). *Europe Engagement Survey of Civic Engagement & Service-Learning Activities within the Partner Universities*. Letöltve 2020. 03. 21-én innen: <https://europengagedotorg.files.wordpress.com/2016/04/report-eu-service-learning-at-414.pdf>

Inner Nations Leadership Council (2011). K-12 Service Learning Standards for Quality Practice. Letöltve 2020. 03. 21-én innen: <https://www.nylc.org/pages/standards>